

Dnevne vesti

— Vsem organizacijam JRKDI Akcijski odbor za prireditev velikega manifestacijskega zborovanja JRKDI dne 23. t. m. v Beogradu je odločil, da ženske osebe k potovanju v Beograd ne bodo pripuščene pod nobenim pogojem radi velikih naporov s katerimi bo zvezano potovanje v Beograd in iz Beograda nazaj. Na shod v Beograd tedaj lahko potujejo izključno le moški člani naših organizacij. Banovinski tajništvo JRKDI.

— Promocije. Na zagrebški univerzi so bili promovirani v petek za doktorje prava Franjo Bengez, Ivan Špan in Jostp Germač, za doktorje medicine pa Mirko Cirman, Vladimir Dolar, Zvonimir Čukelj in Leopold Potokar.

— Priročni sprejem češkoslovaških Sokolov v Splitu. Včeraj zjutraj se je pripeljalo v Split okoli 1000 čeških Sokolov s pokrajinskega zleta v Ljubljani. V Splitu so jim priredili priročni sprejem, ki mu je prisostvoval tudi ban dr. Jablanovič. V dolgi povorki so jih spremili v Split. Češkoslovaški Sokoli so se razkropili po Dolmaciji in mnogi ostanejo na našem Jadranu na počitnicah. V Split je prišel včeraj tudi vodja poljskega sokolstva grof Zamoyeki. Jutri pa prispe v Split druga skupina češkoslovaških Sokolov in sicer 400.

— Iz finančne službe. Za računskega pripravnika 9. položajne skupine je imenovana pri dravski finančni direkciji v Ljubljani Vindiser Alojzija, maturantka v Ljubljani.

— Seja vodstva Veselovske pevske zveze. V petek je imelo vodstvo Veselovske pevske zveze v Pragi sejo, ki jo je otvoril ob navzočnosti delegatov jugoslovenskih, poljskih, ruskih in ukrajinskih emigrantskih pevskih zvez dr. Jejabek. Vodstvo zveze za leta 1933, 1934 in 1935 bo na češkoslovaškem. Češki listi sicer poročajo, da je bila v Pragi ustanovljena skupščina Veselovske pevske zveze, toda po naših informacijah je bila Zveza ustanovljena že 1929. Zato gre najbrž samo za vsakoletno sejo vodstva.

— Zahteve in želje zagrebških najemnikov. Včeraj dopoldne je bila plenarna seja zagrebške organizacije najemnikov in med poročili je bilo tudi poročilo posebne delegacije, ki se je mudila nedavno v Beogradu. Delegacija je izročila maršalatu dvora spomenico z velikim številom podpisov najemnikov. Zagrebški najemniki prosijo, naj bi se čimprej uredila vsa važna vprašanja, nanašajoča se na stanovanjske razmere, saj gre za socialna vprašanja. Ministru socialne politike je pa izročila delegacija spomenico, ki v nji prosijo najemniki, naj bi čimprej dobili zakon o regulaciji najemnin ter zakon o zbornicah hišnih posestnikov in najemnikov. Deputacija je prosila, naj bi se razpoložljivi kredit v znesku 15 milijonov Din, določen za zidanje stanovanjskih hiš, razdelil med zadruge za zidanje malih hiš, da bi se poživila gradbena delavnost in omogočilo gospodarsko šibkejšim ljudem, da pridejo do svojih hišic. Vse te predloge je podprl tudi ban dravski banovine g. dr. Marušić.

— Burno zborovanje hrvatskih planincev. Včeraj so zborovali v Zagrebu hrvatski planinci in njihovo zborovanje je bilo zelo burno. Stari upravi je bila izglasovana nezaupnica, in sicer s 346 proti 240 glasovom. Takoj po glasovanju je predsednik HPD Pasarić izjavil, da vsa stara uprava odstopa. Za novega predsednika je bil izvoljen vpkoljeni ravnatelj preparandije dr. Ante Cividini.

Danes pranje, jutri kranje. Posledica uporabe »pralni« sredstev. »Hubertus« milo nima tet svojstev. Cenejši in nič slabši »Hubertus« milo se dobi pri vsakem trgovcu.

— Izletniški vlak iz Plzni v Jugoslavijo. Od 3. do 20. septembra bo vozil iz Plzni v Jugoslavijo izletniški vlak, ki ga pripravljata ravnateljstvo češkoslovaških železnic in potovalna pisarna »Čedok«. Vlak bo vozil preko Dunaja in Zagreba na Jadran, vračal se bo pa preko Celovca in Solno-grada.

— Nov grob. V soboto je umrl v Ljubljani odvetnik g. dr. Maks Pirč. Tiho in skromno je živel in delal, tiho in skromno je prestopil prag večnosti. Pogreb bo danes ob 15. iz Cisaletove ulice št. 1. Bodi mu lahka zemlja! Žalujočim neše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in toplo. Včeraj je skoraj po vseh krajih naše države v predvečer deževalo, dež so imeli tudi v Dalmaciji. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 25, v Ljubljani in Mariboru 24, v Beogradu 21 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,08, temperatura je znašala 14,4.

— Požar na Dravskem polju. V nedeljo dopoldne okoli 10. je nenadoma izbruhnil v gospodarskem posloju posestnika Josipa Korena v vasi Črešnjevce blizu Pragerskega požar. Poslopje je bilo mahoma v plamenih in čeprav so takoj prihitali gasilci iz Slovenske Bistrice, osmja niso mogli udušiti. Poslopje Korena je mala stara hiša, ograjena iz lesa in pokrita s slamo. V eni uri je plamen uničil vse. Gasilci so se morali omejiti le na lokaliziranje ognja, ker so bile zaradi vetra tudi sosednje hiše v nevarnosti. Škoda znaša 30.000 Din.

— Poizkušen samonar. 23-letna delavica v tovarni Store, Mileba Setina, je danes pogočel doma v Zg. Šiški na Kosovem polju v samonarlinem namenu plilal. Takoj so jo pripeljali v Ljubljano bolnico, kjer so ji izpraznili želodec. Zaenkrat je izven nevarnosti. Vzrok poizkušene samonara ni znan.

— Štiri mlade volkove so ujeli. V vasi Gornja Mičoca pod planino Skakavo blizu Sarajeva je ujel neki kmet štiri mlade volkove. Kupili so jih sarajevski turisti, ki jih nameravajo zrediti, da bi jih pozneje parili s psi in dobili dobre pse volčjake.

— Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefov« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za žensko so preizkusili, da »Franz Josefov« voda v največjih slučajih učinka hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Lj Danes vse gospodinjice na protidraginjsko zborovanje!** Zveza gospodinjic odsek Splošnega ženskega društva, priredi v soglasju z Jugoslovenskim ženskim savezom v ponedeljek, 3. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice protestni shod proti naraščajočim cenam najvažnejših ljudskih hranil, zlasti sladkorja, ki ga čimskaje bolj nadomešča za mladino ničvedni saharin. To prvo zborovanje naj tvori nekaj uvod k drugim podobnim sestankom. Gospodinjice se pač povedajo, da so tudi mnoge druge neobhodno potrebne življenjske potrebščine srednjim in nižjim slojem že skoraj nevozepljive. Dosežemo pa kaj le tedaj, ako bomo složne!

— **Lj Branjevske** so že nekaj časa zelo vzemirjene. Nič več niso tako brezskrbne in hudo mišne, kot so bile včasih. Nekaj jim leži na srcu, pa ne morejo niti potočiti niti nikomur svojega gorja. Vendar nekateri tožijo tudi bolj javno. Baže bodo morale zapustiti tržni lopi na Pogačarjevem trgu. Toda ne zato, ker mislijo urediti tudi ta trg. Odpovedali so jim prostore, ker niso redno plačevali najemnine. Branjevske tožijo, da ne zmorejo tako visoke najemnine ter da so upale, da bodo omečale gospode. Toda nič ni pomagalo in zdaj branjevske grozi najhujše, morale bodo zapustiti trg. Najbrž se bo pa našla srednja pot, da bo na obe strani prav.

— **Lj Ljubljanskega Sokola**, je zadela zopet težka izguba; neizbežna usoda mu je iz njegovih vrst iztrgala dolgoletnega, zvestega člana brata dr. Maks Pirca. Bratje in sestre! Ko vam javljamo to žalostno vest, vas obenem pozivamo, da se pridružite društvenemu odposlanstvu, ki bo blagopokojnika spremilo na njegovi zadnji poti. Žalni spoved bo danes ob 15. uri izpred hiše žalosti, Cisaletova ulica, kjer se zberemo. Oblika civilna z znakom. Blagopokojniku časten spomin!

— **Lj Upravni odbor Penzijskega fonda** advokatske komore v Ljubljani sklicuje žalno sejo za svojim dolgoletnim odbornikom odnošno predsednikom odvetnikom g. dr. Maksom Pircem. Seja bo danes ob 17.30 v prostorih advokatske komore.

BOLJŠE ČISTI
KOVINE, STEKLO in ZRCALA
Zahtevajte ga pri Vašem trgovcu!

— **Lj Krožni avtomobilski izlet društva »Krke«** na Dolenjsko bo nad vse zanimiv. Proga Ljubljana—Kočevje—Zužemberk—Mujljava—Višnja gora—Ljubljana. Izletniki se bodo peljali mimo Turjaka skozi Vel. Lašče in Ribnico v »kočevsko švicno«, kakor imenujejo ta najlepši predel Dolenjske. V Kočevju si bodo po kosilu ogledali eno najlepših tamošnjih podzemskih jam, naka se bodo odpeljali proti Zužemberku. Tam se bodo nekaj časa lahko kopali v Krki, nato pa se bodo odpeljali v dolino Krke. V Mujljava bo kratek ogled Jurčičevega doma, v Višnji gori pa velika veselica na prostem. Tam bodo izletniki večerjali in se dobobra spoznali z Višnjegorci, ki se zadnja leta zelo trudijo, da bi privabili čim več izletnikov v svoje kraje. V Višnjo goro pohite ta dan tudi Litijani, predvsem agilni tamošnji Fotoklub in Sahisti. Vožnja in prehrana stane reklamno ceno 75 Din za osebo. Prijave sprejemajo Zvezna knjigarna v Selenburgovi ulici, uni-onska trafikna in trgovina Samec na Mestnem trgu. Opozorite na ta krožni avtomobilski izlet vse prijatelje in znance!

— **Lj Živinski sejem** bo zaradi praznika sv. Cirila in Metoda že jutri in ne v sredo.

— **Lj Avtobusni izleti Zveze za tujski promet.** Od danes naprej vozi avtobus vsak torek popoldan Županova jama 40 Din; sredo Logarska dolina 135 Din (s prehrano); četrtek Jezersko 60 Din; petek Visoko - Ziri - Vrhnika 67 Din; sobota Logarska dolina 135 Din (s prehrano); nedeljo Logarska dolina 135 Din (s prehrano) in enodnevni izlet v Celovce. — Odhod vsakokrat izpred biljetarne »Putnika« za nebotičnikom, kjer se tudi sprejemajo prijave.

— **Lj Razvitje prapora Sokola IV.** V nedeljo ob 15. razvije to mlado in izredno naglo napredujoče sokolsko društvo prapor na svojem novem telovadišču ob Dolenjski cesti. Razvijejo bo posebno svečano, saj bo kumoval sam Nj. Vel. kralj Aleksander I., a kumica bo županica ga. Olga dr. Pucova. Po razviti bo javna telovadba, kjer nastopijo vsi oddelki društva in tudi vojska z oddelkom domačega 40. polka Triglavskega. Da bo prireditev čim pestrejša, vabimo tudi narodne noše, da se te narodne svečanosti, ki zaključijo letošnje sokolske prireditve v Ljubljani, udeležijo v čim večjem številu.

— **Lj Sokolska župa Ljubljana** — prosvetni odbor naznaja vsem bratom prosvetarjem in ostalemu članstvu, da se vrši v dneih 3. do 5. t. m. v Ljubljani mednarodni kongres Lutkarjev. Vabimo bratsko članstvo, da se udeležijo v čim večjem številu sprejema inozemskih gostov v ponedeljek 3. t. m. na glavnem kolodvoru ob 17.00. Obenem opozarjamo na lutkovno razstavo na vselejmu v paviljonu »M«.

— **Lj Lutkarska razstava** bo slovesno otvorena v ponedeljek, 3. t. m. ob 10. dop. na vselejmu, na kar opozarjamo cenje-no občinstvo.

— **Lj Družabni večer** ob zaključku kongresa »Unime« bo v torek, 4. t. m. ob 20. v veliki kazinski dvorani. Bogat in pester spored bo prenašala tudi ljubljanska radiopostaja, zato prosimo cenjeno občinstvo, da pride točno k zabavnemu večeru, ker se mora spored točno pričeti. Po končanem uradnem sporedu bo družabni večer s pestrim sporedom. Vsi vljudno vabljene!

— **Lj Bohinj? Kdo bi ga ne poznal??** Vendar pa je še veliko število ljubljancov, ki še niso bili v Bohinju. Izkoristite priliko, ki vam jo nudi Tujsko prometno društvo za Bohinj in fotografina Pogačnik, ki privedita izlet 9. t. m. Poseben vlak, vožnja in celodnevna prehrana 75 Din. Prijave samo do petka: Fotomaterial Janko Pogačnik, Tyrševa 20.

— **Lj Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani** ne bo poslovala dne 5. t. m. po določilih § 3 t. 2 zakona o praznikih. — **Lj Papiga se je zatekla, Knafjova** ulica 4, II. nad.

Iz Metlike

— **Železniško direkcijo** smo že večkrat prosili, da nam na naš kolodvor napelje elektriko, da bo postaja vsaj malo podobna modern, kakršno lahko zahteva tudi manjši kraj od našega. Za vodovod smo že navajeni moledovati celih 70 let, in sicer vedno brez vsakega, tudi najmanjšega uspeha, vendar pa velike težave z istim uvidevamo, ker so pač z njim zvezani stroški, ki bi dosegali ogromne milijone. Ne moremo pa razumeti, zakaj je potrebno, da nam brljava petrolejka razsvetljuje naš kolodvor, ko gre skoro tik mimo njega električni vod iz Ozlja, ki Metliko preskrbuje z elektriko. Mislimo, da se bodo meročajni končno ipak odločili, da naše prošnje izpolnijo, ker bi z napeljavo ne bilo tako velikih stroškov, da v današnjih časih ne bi mogli biti znosni.

— **Nagrade za precepjenje šmarnice** je razpisala banska uprava v Ljubljani. Najuspešnejši način za pobijanje iste je zeleno precepjenje in krčenje. Precepjenje v mlajših, krčenje pa v starejših nasadih. Banska uprava bo dovoljevala za vsak uspešno precepjeni trs šmarnice v izrazito vinorodnih legah Din 0,20 nagrade. Zaradi omejenih sredstev pa bodo mogli biti upoštevani predvsem manjši vinogradniki in slabih gromatnih razmerah. Pravilno opremljene prošnje za te nagrade je treba vložiti najkasneje do 20. septembra potom občine na sresko načelstvo. Za vsaka dva letos izkrcena trsa bo banska uprava dovoljevala tudi po en cepljen trs plemenitih vrst iz banovinskih trsnic, od katerih za Belo Krajino pride v poštev edina v naših krajih v Draščih. Seveda bo tudi ta prispevek dovoljen samo manjšim, najpotrebnejšim vinogradnikom. Precepjevanje šmarnice v slabših legah pa odsvetujemo, ker v takem primeru ne bo izplačana nobena nagrada, oziroma v izjemnih primerih za vsakehi 50 izkrcenih trsov šmarnice po 1 plemeniti trs iz trsnice.

— **Vreme se je sedaj popravilo vsaj malo,** vendar pa zaradi dosedanjega preoblega deževja ni verjetno, da bi letošnja vinogradniška letina mogla biti odlična. — **Fotomaterski film s fotomaterskega izleta v Belo Krajino** bo kmalu gotov in ga bomo najbrž še ta mesec videli tudi v Metliki in Črnomlju. Istega dne bo najprej fototečaj in bo tako vsa nedelja posvečena foto- in kino umetnosti. Pri nas je sedaj vlada za ta film veliko zanimanje, ker se bodo mnogi v njem morda prvič in zadnjič v življenju videli na filmskem platnu.

— **Z gradbo kopalnice** bomo lahko kmalu gotovi, če bo lepo vreme in bo tako Metlika v najkrajšem času bogatejša za lepo higiensko pridobitev, katere pomankanje smo že dolga leta bridko občutili.

Iz Trebnjega

— **Občina objavlja.** Gospodarski interes banovine, ohranitev dobrega glasu naših vin, kakor tudi zdravje naroda zahteva, da se škodljiva šmarnica in druge samorodne čim prej iztržijo. Najuspešnejši način pobijanja šmarnice je zeleno precepjenje in krčenje, zeleno precepjenje se priporoča v manjših, a krčenje v starejših vinogradih. Kr. banska uprava bo v okviru proračunskih možnosti podpirala zatiranje šmarnice na sledeči način: dovoljevala bo za vsak uspešno precepjeni trs Din 0,20 nagrade. Za vsaka dva, letos izkrcena trsa šmarnice, bo podelila po en cepljen trs plemenitih sort iz banovinskih trsnic. Prošnje je vlagati s kolekomo za Din 5 potom pristojne občine po izvršenem zelenem precepjenju ali izkrcenju.

— **Tabor bojevalkov.** Dne 9. julija priredi zveza bivših bojevalkov velik tabor na Zalostni gori pri Mokronogu. To bo svidenje vseh onih tovarišev in prijateljev, ki so stali med svetovno viхро ramo ob rami, tako v strelskih jarkih kakor tudi v prognanstvu ter pričakovali veliki dan vstajanja. Dolžnost nam veleva, da se ob tej priliki spomnimo tudi vseh onih tovarišev-sotrpinov, ki niso našli svobodne domovine, temveč so obležali na bojiščih. V Mokronogu bo vozil poseben vlak in vabimo vse, da se tabora udeležijo.

Iz Celja

— **c Kres na Starem gradu** bosta žgali moška in ženska podružnica CMMD v Celju v torek 4. t. m., na predvečer praznika slovenskih blagovestnikov. Pri kresu bo pel moški zbor Celjskega pevskega društva.

— **c Navaden pasji kontumac** je razglašen v občini Celje-okolica. Če psi nimajo nagobčnika, jih je treba voditi na vrvice, če pa so opremljeni z dobriimi nagobčniki, lahko prosto tekajo okrog.

— **c Umrl** so v soboto 1. t. m. v celjski bolnici 32letni posestnik Vinko Jagodič, 77 letni občinski revez Janez Košak s Polzele in dveletni sinček dinarice Ivan Blakšič od Sv. Pankracija pri Grižah.

— **c Pri celjski borzi dela se** je od 21. do 30. junija na novo prijaviilo 77 brezposelnih (51 moških in 26 žensk), delo je bilo ponujeno za 53 oseb (21 moških in 32 žensk), posredovanj je bilo 47 (za 15 moških in 32 žensk), odpotovalo je 53 oseb (14 moških in 39 žensk). Dne 30. junija je ostalo v evidenci 830 oseb (788 moških in 42 žensk) napram 854 (766 moških in 88 žensk) dne 20. junija.

— **c Tuji v juniju.** V prejšnjem mesecu je obiskalo Celje 909 tujcev (napram 1084 v maju), in sicer 659 Jugoslovenov, 141 avstrijev, 41 češkoslovačev, 21 Nemcev, 15 Italijanov, po 8 Poljakov in Madzarov, 6 Rusov, po 3 Angleži in Azijci, 2 švicarji ter po 1 Francoz in Američan. Po poklicu je bilo 343 trgovcev in trgovskih potnikov, 158 uradnikov, 109 obrtnikov, 45 inženjerjev, 26 odvetnikov, po 16 industrijcev in učiteljev, 9 dijakov, 5 zdravnikov in 4 profesorji, 178 oseb pa je bilo brez poklica.

— **c Nedeljski nogomet.** V nedeljo 2. t. m. dopoldne se je vršila na Glazji v Celju prijateljska nogometna tekma med SK Železničarjem iz Maribora in SK Celjem, v kateri je SK Železničar zmagal v razmerju 3:2 (1:1). Celjani so igrali postrvovalno, a so bili pred nasprotnikovim golom zelo nesigurni. Če bi bil napad preciznejši, bi bilo Celje z lahkoto zmagalo. Gostje so nudili lepo kombinatno igrjo, a so v prvem polčasu zagrebški mnogo fovol, ki jih je sodnik po večini izpogledal. SK Celje je vodilo do 40. minute drugega polčasa z 2:1, potem pa so gostje izrabili ne-

kaj napak Celjanov in zabili še dva gola. Goli za SK Železničarja so padli v 16. min. prvega ter v 40. in 42. min. drugega polčasa, gola za SK Celje pa v 40. minuti prvega in v 15. minuti drugega polčasa. Tekmi je prisostvovalo okrog 300 gledalcev. Sodnik g. Adolf Presinger je bil zelo površen in je z nekaterimi odločbami neugodno vplival na kakovost igre. Popoludne je bila pri »Skalni kleti« odigrana prijateljska tekma med SK Rapidom iz

Maribora in SK Atletiki, v kateri je Rapid zmagal v razmerju 3:1 (2:0). Rapid je nudil tehnično boljše, toda ležerno igrjo, dočim so Atletiki igrali zelo postrvovalno. Goli za Rapid so padli v 9. in 17. minuti prvega ter v 4. minuti drugega polčasa, častni gol za Atletike pa v 20. minuti drugega polčasa iz enajstmetrovke. Tekmo je sodil g. Janežič ležerno. Gledalcev je bilo okrog 250.

Na veselem prekmurskem gostivanju

Sobotna prireditev na Taboru je bila močan odraz slovenske prvobitnosti

Ljubljana, 3. julija.

V senci velikih dogodkov zadnjih dni je bil prihod Prekmurcev v soboto bolj tih dogodek, brez pompa, ceremonije pa, ki se jih je težko izogniti pri takšni priliki, so bile prisležnejše. Prekmurci se niso pripeljali v Pulmannovih vagonih, nego s tovarnimi avtomobili. Skoraj 11 ur jih je treslo neudobno vozilo, preden so prispeli iz obmejne Bogojine. Vendar jim naporna vožnja ni iztrgala humorja in zidane volje. Presenečeni so vstopili v sredo gručo Ljubljancov, ki so se zbrali z odličnimi predstavniki javnosti pred Bavarskim dvorom, da jih pozdravijo. Bili so malo v zadregi ob ognjvitih govorcah. A najstarejši med njimi, preprost in razumen mož, se je jedrnato zahvalil za lep sprejem in dejal, da so prišli, da se pokažejo dragim Ljubljancem, kakšni so, da so prav tako ljudje, čeprav ne morda tako izobraženi, a »volkov« ni med njimi.

Zvečer so se nam po pokazali. A v taborški dvorani se jim je najbrž zdelo vse preveč slovesno in oficijelno, kar jih sicer ni motilo pri nastopu. Dvorana s stranskimi prostori je bila polna. Ob pogrnjenih mizah so se zbrali najpreprostejši ljudje do najodličnejših. Slednji so zasedli osrednje tih ob odru. Nedvomno bi bilo bolje, da bi ljudje vsaj pri prvih mizah ne sedeli obrnjeni s hrbi proti odru, kot da jih ni zanimalo, kaj se je godilo za njimi. Da Ljubljana ve ceniti drage gose, je najlepše pokazala prava množica zastopnikov našega javnega življenja. Med njo smo opazili gg.: dvorno damo Franjo Tavčarjevo, senatorja dr. V. Rožiča, podbana dr. Pirkmajerja, komandanta mesta generala Popoviča, rektorja univerze dr. Slaviča, predsednika odvetniške komore dr. Zirovnika, Mašo Gromovo, soprogo sreskega načelnika Znidarsičevo, občinske svetnike dr. Fetliča, Olupa in Cotarja, zastopnika sokolstva dr. Pipenbacherja, ravnateljica trgovske akademije dr. Pirjevca, predsednika Zveze trgovskih združenj J. Kavčiča, ravnateljica Kmet. družbe Iva Sanciina in zastopnike več kulturnih organizacij. Predsednik »Sočec«, župan g. dr. Dinko Puc je pozdravil Prekmurce in vse, ki so jih počastili z udeležbo na večeru. Posebej je pozdravil rektorja dr. Slaviča, ki se mu moramo prav za prav zahvaliti, da je Prekmurje naše, ker se je tako odločno zavzel za mirovni pogajanjih v Parizu za pravice prekmurskih Slovencev, ter dokazal, da Slovenci žive tudi onkraj Mure. G. župan je poveljeval odprdnost ter življensko silo Prekmurcev, ki so ohranili svojo samobitnost kljub več stoletji trajajoči nacionalni in socialni sužnosti pod Madžari. — Prekmurce je še pozdravil v daljšem nagovoru zastopnik Kluba koroških Slovencev g. Uršič.

V takšnem slovesnem okolju še ni bilo nikdar prekmurskega gostivanja, tudi v Mariboru ne, kjer so Prekmurci prvič pokazali svoje ženitovnjaške običaje na ljudski univerzi. Kakšno je prav za prav prekmursko gostivanje, Ljubljanci niso mogli dobro zvedeti, čeprav so Prekmurci »reproducirali« lepe narodne običaje povsem verno ter živo, pa tudi neprisliljeno. V dobrih dveh urah pač ni mogoče pokazati vsega, kar se godi na takšnem gostivanju tudi več dni! Ljubljanci pa tudi niso dovolj razumeli prekmurskega dijalekta. Nedvomno je pa zapustila prireditev pri vseh globok vtis: iz dijalekta in prastarih običajev našega ljudstva na severozhodu diha mističen čar, v katerem je patina sive davnine, ko so še živeli Slovenci. Nikjer drugje med Slovenci ni ohranjeno toliko staroslovenskega — v jeziku, običajih in mentaliteti — kot med panonskimi Slovenci. In sobotna prireditev na Taboru je bila kljub vsemu močan odraz te slovenske prvobitnosti. Stevilni Primorci, ki so se udeležili večera, so morda občutili veliko razliko med seboj in Prekmurci — saj so si tako različni kot ogenj in voda.

Najprej sta prišla pozvajuca (v Prlekiji pozavčvin, enako Pletersnik) vabit na gostivanje v kmečko hišo. Največ pozornosti sta vzbujala zaradi pisanih pokrival. Visok klobuk, nekakšen cilindar, je na debelo obložen s papirnatimi rožami in traki in pravim cvetjem. Tako okrašeno pokrivalo je podobno papeževim mitri... Traki povsem zakrivajo obraz pozvajučini. Pod kolenom ima privezane zvonce. Čez pleča je ogrnjn s pisanim blagom, če ni drugega, je dobra ruta. Kot praktičen znak dostojanstva nosi leseno sekiro, ki je na koncu obložen z jezevo kožo; s tem orožjem pozavčvin odganja paglavce, ki mu radi napačijo pri častnem poslu. Poslušalci po večini niso mogli razumeti, za kaj gre, ko sta pozavčvina zgovorno vabila na svatbo ter se bahala, kako imenitna gostija je pripravljena: stene oblozene s sinčiniim perjem, da bi se kdo ne potolkel v pijanosti; zaklan je prašič, prava zverina, meso so obesili na slame, a bilo je tako težko, da je padlo na strop, ga prebilo in obviselo — na pajčevini, ki ga je komaj zadržala, slano sjo pa spravili v jajčno lupino; itd.

Pri drugi točki sta prišla pozavčvina po nevesto, a pri hiši so se delali vsi silno nevedne in ju niso hoteli poslušati. Rekla sta, da sta prišla po tisto, kar so tedaj in tedaj zanečatili s kruhom in vinom. Domačini so jima končno privedli fanta, ki je imel poveznjeno čez glavo nekakšno korbo. Pozavčvina sta bila ogorčena nad »korbičevce«: pa so jima privedli dekle, tudi s korbo na glavi — to je bila korbičevka, tudi z njo nista bila pozvajuca zadovoljna in sta morala iti iskati sama snoho (nevesto). Privedla sta za roko pozavčvini (v Prlekiji svatevca, na jugu družica), za njima so pa prišli še drugi svatje. Posvatvici in sneha so belo oblozene, fantje z ženinom (mladoženja, ženjih) so pa obločeni v široke, s čipkami obšite bregušje.

Svatba se prične. Družban (v Prlekiji združba, na jugu drug) prinese vodo na mizo. Starejšina (v prvotni obliki z j) govori z obredno resnobo o vodi in citira na pamet evangelij o Kristusovem krstu. Potem prinese družban orehe, Starejšina zopet govori simbolično o sadu, o plodovitosti. Končno raztrese orehe med svate. Ujih v avditorij jih je nekaj padlo. Obvezno je še da družbam prinese na mizo pred neoficijelnim goščemjem — pletenik (struca, podobna vezivkam na Kranjskem) in kiselah (kisel, mehki sir). Svatje zapojejo očenaš. Tudi v pesmi je nekaj staroslovenskega, ruska tožnost in elementarno pogansko čuvstvo. Srbska pesem je tožna na svoj način, panonska pa budi neopredeljeno čuvstvo otožnosti. — Polka je ponarodel ples, ki smo ga prevzeli od Nemcev, a Prekmurci so jo plesali tako, da jih ne more nihče posnemati. To je ples krvi; svojski temperament Prekmurca daje ritem in ognjvitost plesu. In kako so prožni ter lahki ti ljudje pri plesu! Kar plavajo po zraku, to ni ples gorjancev s težkimi čevlji. Pozneje so se plesalci zlasti razvijeli pri čardašu, ki je seveda madžarski ples, toda nedvomno ga ne znajo niti Madžari plesati tako temperamentno. V dvorani se je dvignil vihar odobravanja. Plesalci so morali ponavljati. Ljubljancem so bile izredno všeč ognjvite Prekmurke, ko so se tako razvneli pri plesu.

Sledila je skoraj neskončna vrsta napitnic in pesmi, pa zopet plesov. Prireditev je imela 28 točk, ki je vsaka pokazala lepo pot prekmurskih svatbenih običajev. Posebno je bila ljudem všeč šujster polka in ples kuharic. Pokazali so nam tudi brno, ki se ne razlikuje mnogo od kranjskega običaja. H koncu je spregovoril starejšina v imenu snehe, ki se poslavlja od samskega stanu, nakar so svatje zapeli odhodnico »Domov, domova«. — G. župan dr. Dinko Puc se je zahvalil Prekmurcem za nastop, udeležencem se je pa zahvalil v imenu Prekmurcev starejšina Horvat, primerjajoč Prekmurce s svetopisemskim Benjaminom. S preprostimi besedami in jedrnatim govorom je potegnil vso dvorano za seboj. — Sledila je prosta zabava.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Danes neprekljeno zadnjokrat!

HEINRICH GEORGE

v filmu ljubezni, hrepenenja, strasti in osvete

Morje kliče

Predstave ob 4., 8 in 10 zvečer

Nov Paramountov zvočni tednik!

Znatno znižane letne cene!

Ameriška zračna pošta

Letos 15. maja je minilo 16 let, odkar je nastopilo prvo ameriško poštno letalo v New Yorku pot v Washington. V začetku je letelo na tej 350 km dolgi zračni progi vsak dan eno vojaško letalo s pošto. Zsaj pa meri poštno letalsko omrežje Amerike 76.000 km. Od tega je 43.000 km poštinih zračnih prog v Zedinjenih državah, druge so pa v Srednji in Južni Ameriki. V službi letalske pošte je zdaj nad 500 letal, ki prevajajo pošto in potnike. Lani so preletela ta letala skupaj 51,5 milijonov km. Prepeljala so 274.000 potnikov ter 8,8 milijonov funtov letalske pošte in tovorov.

Kljub gospodarski krizi pomeni to še vedno lep napredek. Za letošnje leto cenijo število po zraku prepeljanih potnikov na 400.000. Pri tem se je pa letalskim družbam posrečilo močno znižati prevozne stroške. Od leta 1930 do 1932 so se znižali prevozni stroški od 82 na 57 centov za miljo. Edinstven je razvoj ameriškega nočnega poštnega letalstva. Nad 30.000 km letalskega omrežja ima letalske svetilnike in naprave za pristajanje letal ponoči. Letalo, ki zapusti New York opoldne, je prihodnje jutro že v Miami na Floridi, od kod gre letalska pošta dalje na Karibske otoke. V Zedinjenih državah so zdaj tri transkontinentalne zračne proge, ki sta z njimi zvezani obali Atlantskega in Tihega oceana. Samo vprašanje rednega zračnega prometa preko Atlantskega in Tihega oceana v Evropo in Azijo, ki je bilo spremenjeno že pred leti, je bilo za daljšo dobo odgojeno.

Ali si že obnovil članarino Vodnikovih družbe za letos